

Francesc Bonastre

A la memòria d'Antoni Comas i Pujol

QUATRE CANÇONS

sobre poemes de
SALVADOR ESPRIU

Ordenat, Establert (Llibre de Sinera XXXVIII)

Vinc a la nua sequedat (Llibre de Sinera XXXIX)

Però en la sequedat arrela el pi (Llibre de Sinera XL)

Just abans de laudes (El caminant i el mur)

per a Veu i Piano

E-630

Quatre Cançons sobre poemes de Salvador Espriu

Els quatre poemes d'Espriu que vaig musicar, són dedicats a la memòria d'Antoni Comas (1931-1981), catedràtic de Llengua i Literatura catalana a la universitat de Barcelona, on vaig estudiar. Comas era un professor extraordinàriament preparat i excepcionalment disposat en la difícil tasca del guiatge científic i humà del seus alumnes. Ell fou qui em feu conèixer Salvador Espriu, l'home, i la seva poètica singular: l'impacte de la seva figura fou tan gran, que durant molts anys vaig veure'm incapaç de musicar cap dels seus versos, fins que vaig compondre *Diversos són els homes*, dedicat a la meva esposa, Begoña. En commemorar-se els vint-i-cinc anys del seu traspàs, vaig voler dedicar-li aquests quatre poemes, que triàrem, per separat i amb sorprenent coincidència, Dolors Lamarca, muller de Comas, i les seves filles Núria, Eulàlia i Mercè per una banda, i jo per l'altra.

Quatre cançons sobre poemes de Salvador Espriu foren composades entre l'1 i l'11 de novembre de 2006, i estrenades el 19 del mateix mes i any a l'auditori de Caixa Laietana de Mataró; repetírem l'audició el març de 2007 al Paraninfo de la Universitat de Barcelona. El llenguatge musical emprat depèn de la rica potencialitat de la poesia d'Espriu, a la recerca d'un paral·lelisme imprecís, des de l'harmonia i el contorn textural, fins a la retòrica del suggeriment i del simbolisme.

Francesc Bonastre

Barcelona, 27 de febrer de 2009.

Francesc Bonastre i Bertran

Nascut a Montblanc el 1944. Format a l'Escolania de Santa Maria amb Mn. Ramon Boqueras (1950-1955) i al Seminari de Tarragona amb Mn. Francesc Tàpies (1955-1962). Llicenciat (1967) i Doctor (1970) en Filologia Romànica a la UB, sota la direcció de Martí de Riquer, aconseguí el I Premi extraordinari en ambdós graus. Estudis de Musicologia barroca sota la direcció Miquel Querol a l'IEM del CSIC de Barcelona (1969-1972). Catedràtic de Musicologia de la UAB. Director de l'Institut de Musicologia "Josep Ricart i Matas", des de 1979, i de la revista *Recerca Musicològica*, des de 1981.

Autor de més de 150 publicacions científiques nacionals i internacionals, entre les que destaquen l'edició crítica dels dos primers oratoris hispànics: *Historia de Joseph i Aquí de la fe*, de L.V. Gargallo, (ca. 1636-1682) i de la primera òpera espanyola conservada: *Celos aun del Ayre matan*, música de Juan Hidalgo (ca. 1618-1685) i text de Pedro Calderón de la Barca (1600-1680).

Director de la *Schola Cantorum* de la UB; *Gaudium Musicæ* de la UAB, i dels grups de música antiga *Seconda prattica* i *Mapa Harmónico*.

Director-at Large de la International Musicological Society (1992-1997), Acadèmic Numerari de la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de St. Jordi i President de la Secció de Música; Acadèmic Corresponent de la de San Fernando de Madrid; cofundador de la Societat Catalana de Musicologia el 1973 i membre de la Societat Catalana d'Estudis Litúrgics, ambdues de l'Institut d'Estudis Catalans des del 1969.

Com a compositor compta amb més de 70 obres des de *Lieder*, música coral, de cambra, fins a música simfònica, cantates i oratoris.

Four songs on poems by Salvador Espriu

The four poems that I have arranged by Espriu are dedicated to the memory of Antoni Comas (1931-1981), Head of the Catalan Language and Literature department at the University of Barcelona, where I studied. Comas was an extraordinarily well-trained professor who was exceptionally prepared to carry out the difficult task of guiding his students, both scientifically and humanly. It was from him that I learned of Salvador Espriu, the man and his unique poetry: the impact of this figure was so great that I was unable to arrange music to his verses for many years, until I composed *Diversos són els homes* (Men are diverse), dedicated to my wife, Begoña. When twenty five years had passed after Comas' death, I decided to dedicate these four poems that Dolors Lamarca, Comas' wife and his daughters Núria, Eulàlia and Mercè chose for their part and that I chose separately, yet with surprising coincidence.

Four songs on poems by Salvador Espriu were composed between the 1 and 11 November, 2006 and were performed for the first time on the 19 of November, 2006 in the Caixa Laietana Auditorium in Mataró; we repeated the performance in March 2007 in the Main Hall of the University of Barcelona. The musical language used depends on the rich potential of Espriu's poetry, in the search for an imprecise parallel, from harmony and the textural outline, to the rhetoric of suggestion and symbolism.

Francesc Bonastre

Barcelona, 27th February 2009.

Francesc Bonastre i Bertran

Born in Montblanc in 1944. Educated at the Escolania de Santa Maria choir school with the priest Ramon Boqueras (1950-1955) and at Tarragona Seminary with the priest Francesc Tàpies (1955-1962). An arts graduate (1967) and Doctor (1970) in Romance Philology from the UB (University of Barcelona), he attained the 1st Outstanding Achievement Award in both degrees under the guidance of Martí de Riquer. He undertook studies in baroque musicology under the guidance of Miquel Querol at the IEM of the CSIC of Barcelona (1969-1972). He was the Head of the Musicology Department at the UAB, director of the "Josep Ricart i Matas" Musicology Institute from 1979, and director of the *Recerca Musicològica* magazine since 1981.

He is the author of over 150 national and international scientific publications, amongst which we should note his critical essays on the first two Hispanic oratorios: *Historia de Joseph* (Story of Joseph) and *Aquí de la fe* (About the faith), by L.V. Gargallo, (c.1636-1682) and the earliest preserved Spanish opera: *Celos aun del Ayre matan* (Jealousy, even of air, kills), music by Juan Hidalgo (c. 1618-1685) and text by Pedro Calderón de la Barca (1600-1680).

Director of the *Schola Cantorum* of the UB; the *Gaudium Musicæ* of the UAB; and of the old music groups *Seconda prattica* and *Mapa Harmónico*.

Director-at Large of the International Musicological Society (1992-1997), Permanent Academic of the Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de St.Jordi and President of the Music Department; Academic Correspondent of the San Fernando Academy in Madrid; co-founder of the Catalan Society of Musicology in 1973 and member of the Societat Catalana d'Estudis Litúrgics (Catalan Society of Liturgical Studies), both of which belong to the Institute of Catalan Studies since 1969.

As a composer, he has a catalogue of over 70 works from Lieder, choral music, chamber to symphonic music, cantatas and oratorios.

Cuatro Canciones sobre poemas de Salvador Espriu

Los cuatro poemas de Espriu que he musicado, están dedicados a la memoria de Antoni Comas (1931-1981), catedrático de Lengua y Literatura catalana en la Universidad de Barcelona, donde estudié. Comas era un profesor extraordinariamente preparado y excepcionalmente dispuesto en la difícil tarea de guía científico y humano de sus alumnos. Él fue quien me hizo conocer la obra de Salvador Espriu, el hombre, y su poética singular: el impacto de su figura fue tan grande, que durante muchos años me vi incapaz de musicar ninguno de sus versos, hasta que compuse *Diversos són els homes* (*Diversos son los hombres*), dedicado a mi esposa, Begoña. Al conmemorar los veinticinco años de su traspaso, quise dedicarle estos cuatro poemas, que elegimos por separado y con sorprendente coincidencia, Dolors Lamarca, mujer de Comas, y sus hijas Núria, Eulàlia y Mercè por una parte, y yo por otra.

Cuatro canciones sobre poemas de Salvador Espriu fueron compuestas entre el 1 y el 11 de noviembre de 2006, y estrenadas el 19 del mismo mes y año en el auditorio de Caixa Laietana de Mataró; repetimos la audición en marzo de 2007 en el Paraninfo de la Universidad de Barcelona. El lenguaje musical empleado depende de la rica potencialidad de la poesía de Espriu, en busca de un paralelismo impreciso, desde la armonía y el contorno textural, hasta la retórica de la sugerencia y del simbolismo.

Francesc Bonastre.

Barcelona, 27 de febrero de 2009.

Francesc Bonastre i Bertran

Nacido en Montblanc (Tarragona) en 1944. Formado en la Escolanía de Santa Maria con Mn. Ramon Boqueras (1950-1955) i en el Seminario de Tarragona con Mn. Francesc Tàpies (1955-1962). Licenciado en 1967 y Doctor, tres años después, en Filología Románica por la Universidad de Barcelona, bajo la dirección de Martí de Riquer, consiguió el I Premio extraordinario en ambos grados. Cursó estudios de musicología barroca bajo la dirección de Miquel Querol en el Instituto Español de Musicología del CSIC en Barcelona (1969-1972). Es catedrático de Musicología por la Universidad Autónoma de Barcelona, y Director del Instituto de Musicología "Josep Ricart i Matas" desde 1979, y de la revista *Recerca Musicològica*, desde 1981.

Autor de más de 150 publicaciones científicas nacionales e internacionales, entre las que destacan la edición crítica de los dos primeros oratorios hispánicos: *Historia de Joseph* y *Aquí de la fe*, de L. V. Gargallo, (ca. 1636-1682) y de la primera ópera española conservada: *Celos aun del Ayre matan*, música de Juan Hidalgo (ca. 1618-1685) y texto de Pedro Calderón de la Barca (1600-1680).

Director de la *Schola Cantorum* de la UB; *Gaudium Musicæ* de la UAB, y los grupos de música antigua *Seconda prattica* y *Mapa Harmónico*.

Director-at Large de la International Musicological Society (1992-1997), Académico Numerario de la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de St. Jordi, y Presidente de la Sección de Música; Académico Correspondiente de la Academia San Fernando de Madrid; cofundador de la Societat Catalana de Musicologia en 1973 y miembro de la Sociedad Catalana de Estudios Litúrgicos, ambas del Institut d'Estudis Catalans desde 1969.

Como compositor cuenta con más de 70 obras desde *Lieder*, música coral y de cámara, hasta música sinfónica, cantatas y oratorios.

ORDENAT, ESTABLERT

(Llibre de Sinera XXXVIII)

Ordenat, establert, potser intel·ligible,
deixo el petit món que duc des de l'origen
i des d'ell m'envoltà, car arriben de sobte
els neguitosos passos al terme del camí.
Concedida als meus ulls l'estranya força
de penetrar tot aquest gruix del mur, contemplo
els closos, silenciosos, solitaris
conceptes que van creant i enlairen
per a ningú les agitades mans del foc.
Ah, la diversa identitat davallada dels pous,
tan dolorós esforç per confegir i aprendre,
una a una, les lletres dels mots del no-res!
Ahucs del vent albardà entorn de la casa.
Vet aquí l'home vell, al davant de la casa,
com alça a poc a poc la se-va pols
en un moment, àrid i nu, d'estàtua.
Terra seca després, ja per sempre
fora del nombre, del nom, trossejada
a les fondàries per les rels de l'arbre.

Poesia: **Salvador Espriu**

Música: **Francesc Bonastre**

Andantino

The musical score is written for voice and piano. It begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a common time signature (C). The tempo is marked 'Andantino' and the dynamics are 'mf'. The lyrics are: 'Or - de - nat, es - ta - blert, pot - ser in - tel - li - gi - ble, dei - xo el pe - tit món, que duc des de l'o - ri - gen, —'. The score includes a piano accompaniment with a bass clef and a treble clef, featuring various rhythmic patterns and dynamics like 'v' and 'vd'. The piece concludes with a double bar line and a fermata. The number '4' is written above the first measure of the second system. The page number 'E630' is located at the bottom right of the score.

9

— i des d'ell m'en-vol - tà, car ar -

15 *rit.*

- ri - ben de sob - te els ne-gui-to-sos pas - sos al ter-me del ca -

21 **Andantino**

- mí. Con-ce - di - da als meus ulls l'es-tra-nya for - ça de pe-ne -

27

- trar tot a - quest gruix de mur, con - tem - plo els clo - sos,

33

si - len - cio - sos, so - li - ta - ris con - cep - tes que van cre - ant, i en-

39

- lai - ren per a nin - gú les a - gi - ta - des — mans del foc.

44

f
Ah, la di - ver - sa i - den - ti - tat da - va - lla - da dels pous,

47

tan do - lo - rós es - forç per con - fe - gir i a -